

ПРЕДЛОЖЕНИЕ

От НИКОЛАЙ ТОДОРОВ МЕЛЕМОВ - Кмет на Община Смолян

ОТНОСНО: Проект на бюджета на Община Смолян за 2025 година.

На основание чл. 84, ал. 1, чл.94, ал.2 и ал.3 и чл.39 от Закон за Публичните Финанси /ЗПФ/, във връзка с разпоредбите на Решение на Министерски съвет №868/16.12.2024г. за приемане на стандарти за делегираните от държавата дейности с натурални и стойностни показатели през 2025г., Указания на МФ за бюджетната процедура и Наредбата за условията и реда за съставяне на тригодишната прогноза за местните дейности и за съставяне, приемане, изпълнение и отчитане на бюджета на Община Смолян.

МОТИВИ КЪМ ПРОЕКТА ЗА БЮДЖЕТ

Проектът на бюджет на община Смолян за 2025 година е разработен в съответствие с изискванията на:

- Закона за публичните финанси;
- Наредбата за условията и реда за съставяне на тригодишната прогноза за местните дейности и за съставяне, приемане, изпълнение и отчитане на бюджет на Община Смолян;
- Решение на Министерски съвет №868/16.12.2024г. за приемане на стандарти за делегираните от държавата дейности с натурални и стойностни показатели през 2025г.
- Закона за местните данъци и такси.

Разработването и приемането на основния финансов план е част от най-важните решения за по-нататъшното развитие на общината.

Публичното обсъждане е важна част от бюджетната процедура и предоставя възможност на жителите на общината да получат детайлна информация за разработването на бюджета и да участват в разискванията по конкретните му параметри.

Гражданите, като ползватели на публичните услуги, имат нормативно регламентирано право за пряко участие при решаване на важни за тях местни въпроси, както и на наблюдение и контрол при съставяне, приемане,

изпълнение и отчитане на общинския бюджет. На база техните предложения се постигат достъпни и качествени публични услуги, добро отношение, спазване на нормативните срокове за предоставяне на услугите, баланс между цена и качество на предлаганите услуги, добра жизнена среда.

Община Смолян високо цени необходимостта гражданите да бъдат достатъчно информирани, относно провежданата от нея фискална и бюджетна политика с цел обезпечаването на прозрачност, откритост и достъпност на бюджетните решения.

Ние, като община сме изправени пред предизвикателството да отговорим на Вашите очаквания, да направим най - доброто във всички сектори на местното управление, да подготвим и изпълняваме бюджет, спазвайки приоритетите и изискванията на местната общност.

Проектът на бюджет за 2025 г. на Община Смолян има за цел да осигури средства за всички сфери на обществения живот, независимо от предизвикателствата пред които сме изправени.

Приоритети в управлението на общината през 2025г. са: мерки за изграждане на инфраструктура и благоустрояване на населените места; осигуряване на съвременни условия за образование; изграждане на детски и спортни площадки; подпомагане развитието на спорта; съхраняване на културните ценности; подобряване на условията за живот на младите хора; усвояване на финансови средства от национални и европейски фондове.

Проектът на бюджет за 2025 г. е балансиран на основата на изготвен анализ на приходите и разчет на разходите, съгласно приоритетите на управление на публичните финанси на Община Смолян.

Приходите в Проектът на бюджет на Община Смолян за 2025 година се формират от Приходи за делегирани от държавата дейности и Приходи от местни дейности.

Рамката на проекта за бюджет за 2025 година е 126 442 170 лева, в това число:

I. Делегирани от държавата дейности 51 919 500 лв. съгласно Приложение №1А

1. Обща субсидия за делегирани от държавата дейности 51 919 500 лв.

II. Местни дейности 74 522 670 лв. , съгласно Приложение №1Б

1. Данъчни приходи в размер на 6 361 700 лв.
2. Неданъчни приходи в размер на 12 537 270 лв.

3. Трансфери за местни дейности в размер на 8 039 100 лв., в т.ч.
 - Обща изравнителна субсидия 2 416 200 лв.
 - Трансфер за зимно поддържане и снегочистване 828 500 лв.
 - Целева субсидия за капиталови разходи в местни дейности 4 688 800 лв.
 - Трансфер за други целеви разходи за местни дейности 105 600 лв.
4. Средства за капиталови разходи по Инвестиционна програма – 50 000 000 лв.
5. Временни безлихвени заеми между бюджетни сметки и сметки за средства от ЕС: - 250 000 лв.
6. Операции с финансови активи и пасиви -2 165 400 лв.
 - ✓ Погашения по дългосрочни заеми от др.лица -124 000 лв.
 - ✓ Погашения по целеви емисии на дългосрочни общински ЦК - 832 000 лв.
 - ✓ Друго финансиране -869 400 лв.
 - ✓ Събрани средства и извършени плащания от/за сметки за средства от ЕС -340 000 лв.

Взаимоотношения с Централния бюджет 59 958 600 лв.

В проекта на бюджет на Община Смолян за 2025 година са определени бюджетни взаимоотношения с Републиканския бюджет като субсидии в размер на 59 958 600 лева съгласно *Приложение №1А и Приложение №1Б* от които:

1. Основни бюджетни взаимоотношения в размер на 59 853 000 лева, в това число:
 - ❖ Обща субсидия за делегирани от държавата дейности 51 919 500 лв.
 - ❖ Трансфери от Централният бюджет за местни дейности 8 036 100 лв., в това число:
 - Обща изравнителна субсидия 2 416 200 лв.
 - Целева субсидия за капиталови разходи 4 688 800 лв.
 - Средства за зимно поддържане и снегочистване на общински пътища 828 500 лв.
2. Трансфери за други целеви разходи за местна дейност 105 600 лв.

В проекта на бюджет за 2025 година са определени бюджетни взаимоотношения с Републиканския бюджет като субсидии в размер на 59 958 600 лева, при 52 738 881 лева за предходната 2024 година. Увеличението в размерите на стандартите спрямо 2024 година е за покриване на ръста в минималната работна заплата за 2025г. в размер на 1 077 лева, увеличението на възнагражденията в сектор Социални дейности,

увеличението на възнагражденията в сектор Образование, като в тази връзка нарастват и осигурителните вноски . При разработване на проектобюджета средствата за финансиране на делегираните от държавата дейности са определени по функции съгласно Единния бюджетен класификатор.

Прогнозата за постъпленията от местни данъци е формирана на база определените ставки на местните данъци и очакваната събираемост на задълженията за текущата година и на несъбраните от минали години. Приходите от такса битови отпадъци са планирани на база определеният от Общински съвет размер съгласно Наредбата за административните такси и услуги в Община Смолян. Приходите от административни и технически услуги са заложи на база анализ от предходни години за предоставените услуги.

Приходите и разходите от собственост са разработени на база годишна програма за управление на общинската собственост.

Разходи за делегираните от държавата дейности

Планирането на разходите за делегираните от държавата дейности се извършва на база на показателите, определени в Решение на Министерски съвет №868/16.12.2024г. за приемане на стандарти за делегираните от държавата дейности с натурални и стойностни показатели през 2025г.

Разходите се планират в съответствие с изискванията и определените натурални и стойностни показатели, съобразени са с нормативните изисквания относно делегираните от държавата отговорности и указания на Министерство на финансите.

Разходната част на бюджета е разработена, като са отчетени следните по-важни изисквания:

- създаване условия и предпоставки за изпълнение на основните приоритети и задачи за 2025г.;
- финансово осигуряване на предложенията направени от кметствата и бюджетните звена ;
- методиката по чл. 17 от Наредбата за условията и реда за съставяне на бюджетната прогноза за местните дейности за следващите три години, за съставяне, приемане, изпълнение и отчитане на бюджета на Община Смолян;
- настъпилите структурни промени в натуралните показатели на бюджетните звена;
- осигуряване на необходимите средства за изпълнение на поетите договорни задължения към доставчиците на стоки и услуги.

Функция „Общи държавни служби”

Стандарта за Функция „Общи държавни служби“ на Община Смолян за 2025г. е в размер на 3 695 800 лв. при 3 205 800 лв. за 2024г. /първоначален стандарт 2 679 400 лв., средствата за Кметски наместници 362 800 лв. и увеличенията на стандарта през 2024г. в размер на 163 600 лв./.

Средствата за възнаграждения и осигурителни вноски на Кметове и Кметски наместници в стандарта за 2025 г. са 1 162 500 лв.

Средствата за възнаграждения и осигурителни вноски за дейност „Общинска администрация” за 2025 година възлизат на 2 533 300 лева. при 2 218 000 лв. за 2024г.

В стандарта е намерило отражение увеличението на минималната работна заплата от 01.01.2025 година, както и реципрочното увеличение на осигурителните вноски.

Функция „Отбрана и сигурност”

Разпределението на средствата по функцията е съгласно действащите нормативни актове. През 2025 година за „Отбрана и сигурност” ще бъдат разпределени 450 000 лева. Предвидени са средства за издръжка на Местната комисия за борба срещу противообществените прояви на малолетни и непълнолетни и на обществените възпитатели, съгласно Закона за борба с противообществените прояви на малолетни и непълнолетни, издръжка на центровете за социална превенция и консултативни кабинети. Веществената издръжка на детски педагогически стаи и за районни полицейски инспектори. Предвидени са средства за защита на населението, управление и дейности при стихийни бедствия и аварии, в това число денонощни оперативни дежурни и изпълнители по охрана на пунктове за управление, офиси за военен отчет и дейности по плана за защита при стихийни бедствия и аварии. Предвидени са средства за застраховки и спасителни мероприятия на доброволното формиране към община Смолян.

Функция „Образование”

През 2025 година за делегираните от държавата дейности във функция „Образование“ са предвидени средства в размер 30 725 600 лева. Това е с около 11,48% повече от 2024 година, когато средствата по разходните стандарти бяха в размер на 27 561 323 лева. През 2025 година ще продължи реализирането на интегрирани политики, с фокус към образование и

лично развитие на децата и учениците, насърчаване на иновациите, квалификацията на педагогическите специалисти, модернизиране на образователните институции.

Предвидени са средства за нарастване на стандартите за делегираните дейности в образованието с цел увеличаване на заплатите на педагогическите специалисти за да се стимулират млади и квалифицирани педагози за да започнат работа като учители.

В единните разходни стандарти по образование не се включват средствата за стипендии на учениците, за учебници и учебни помагала за децата от подготвителните групи и за учениците от I до VII клас, за закрила на децата с изявени дарби, за безплатния превоз на учениците, за компенсиране на транспортните разходи на педагогическия персонал, за финансиране на здравни кабинети в училища и детски градини и за спорт за всички.

Функция „Здравеопазване”

Бюджета за функция „Здравеопазване“ е 1 224 800 лева и е увеличен с 9,8% спрямо 2024г. Към функцията са включени:

1. Медицинско обслужване в здравни кабинети;
2. Детска кухня;
3. Яслена група към детска градина;
4. Общински съвети по наркотични вещества и превантивни информационни центрове.

Във функцията са планирани средствата за заплати, осигуровки на персонала, други възнаграждения и средства за издръжка по Закона за здравословни и безопасни условия на труд (ЗЗБУТ) в детските ясли и медицинския персонал в учебни и детски заведения.

Функция „Социално осигуряване, подпомагане и грижи”

Единните разходни стандарти тук са увеличени приблизително с приблизително 15%. Планирани са средства, разчетени по единни стандарти в размер на 11 623 000 лева. През 2024 година средствата за финансиране на делегираните от държавата дейности за социални услуги са били 10 075 662 лв.

Всички предоставяни социални услуги в Община Смолян прилагат система на делегирани бюджети съгласно нормативните актове. Разпределението им е на база разходните стандарти и указанията на Министерство на финансите за съставянето на бюджета за 2025 година.

Съгласно договор за възлагане на социална услуга № ХД – 1/30.12.2022г. и на основание чл. 97, ал.1 от Правилника за прилагане на

Закона за социално подпомагане, община Смолян възлага на Фондация „Международна социална служба – България“ управлението на общността Комплекс за социални услуги за деца и семейства, включващ Център за обществена подкрепа, Център за настаняване от семеен тип за деца/младежи без увреждания от 14 до 18 годишна възраст, Център за настаняване от семеен тип за деца/младежи без увреждания от 3 до 12 годишна възраст.

Функция „Почивно дело, култура, религиозни дейности”

През 2025 година във функция „Почивно дело, култура, религиозни дейности” са разпределени 4 200 300 лева. Като делегирани държавни дейности тук се планират заплатите, осигурителните вноски и издръжката по държавни стандарти на : Регионална библиотека, Регионален исторически музей, Художествена галерия, Читалища.

Разпределените средства за Читалища са в размер на 1 759 950 лв. на база 90 субсидирани бройки, от които 30 субсидирани бройки за Фолклорен ансамбъл „Родопа“ към НЧ „Кирил Маджаров -1866“ кв. Устово, гр. Смолян.

Разходи за местни дейности

Финансовият ресурс за обезпечаване на тези разходи са общинските данъчни и неданъчни приходи, трансферите за капиталови разходи и обща изравнителна субсидия. За 2025 г. в частта „Постъпления от продажба на нефинансови активи“ са заложили постъпления от продажба на сгради и земя на обща стойност 2 080 060 лв. и постъпления от нематериални дълготрайни активи – 25 650 лв.

Постъпленията от продажбата на земя, сгради и нефинансови активи ще бъдат разпределени по параграфи след приемане от Общински съвет - Смолян на Годишна програма за управление и разпореждане с имоти и вещи, общинска собственост на община Смолян за 2025 год.

Функция „Общи държавни служби”

В тази функция са предвидени 3 288 984 лв., като за издръжка на общинската администрация са планирани 2 183 984 лева, в т.ч.

- ❖ Представителни разходи общинска администрация /кмет на община, кметове на населени места/ 15 000 лв.;
- ❖ Еднократни помощи в размер на 15 000 лв.;
- ❖ Стипендии доктори 10 000 лв.;
- ❖ Стипендии медицински сестри 10 000 лв.;

- ❖ НУФИ Широка лъка 5 000лв.;
- ❖ Финансов стимул за новородени 90 000 лв.;
- ❖ Средства необходими за компенсирани на разходите касаещи преминаването на разплащателната система от лев в евро 220 000лв.;
- ❖ Средства за заплащане на възнаграждения на външни за община Смолян членове на САБ, КАБ и КИИП, участващи в общински експертни съвети по УТ – 5 000 лв.;
- ❖ Граждански бюджет 50 000 лв.

С оглед повишаване на гражданското участие в процеса на вземане на ключови решения за развитието на общината, Община Смолян отново ще заложи средства за реализиране на така нареченият Граждански бюджет. Със средствата заложи в него се цели да се засили демократичното участие на гражданите в управленските процеси, подобряване прозрачността и доверието в местната администрация, стимулиране на иновативни идеи и решения идващи директно от общността. Стимулира участието на жителите на Община Смолян във вземането на решения от местно ниво.

Издръжката на кметства 595 000 лв.

С измененията и допълненията на чл.21, чл.44 и чл.52 на Закона за местното самоуправление и местната администрация (ЗМСМА), съгласно които общинският съвет по предложение на кмета на общината утвърждава показателите по чл.45, ал.1, т.2 от Закона за публичните финанси (ЗПФ) за районите, кметствата и населените места с кметски наместници. Показателите за разходи се определят въз основа на обективни критерии, определени с наредба, а капиталовите разходи се определят въз основа на актуални данни за състоянието на социалната и техническата инфраструктура в района или в населеното място.

Планираните средства за заплати, други възнаграждения, осигуровки и издръжка на Общински съвет Смолян са в размер на 510 000 лева., в т.ч. представителни разходи за Общински съвет 5 000 лв., както и еднократни помощи отпускани по решение на Общински съвет в размер на 5 000 лв.

Функция „Образование”

За Функция „Образование“ е планирана издръжка в размер на 178 000 лв., като в това число за детски градини 100 000 лева. Тук са планирани и разходи за Ученически общежития - 78 000 лева.

Функция „Здравеопазване”

Издръжката за хранителни продукти, стопански инвентар и облекло, материали, вода и ел. енергия, за външни услуги, текущ ремонт и за

застраховки на Детска кухня е 106 700 лева. С решение на Общински съвет – Смолян от 2022г., храната в Детска кухня на територията на общината е безплатна. Заложени са и средства за подпомагане на двойки с репродуктивни проблеми 10 000 лв.

Функция „Социално осигуряване, подпомагане и грижи”

Община Смолян подпомага финансово дейността на юридически лица с нестопанска цел, съюзи, организации, клубове на пенсионери, хора с физически и сетивни увреждания и други нуждаещи се целеви групи. Експерти осъществяват непрекъснат диалог с всички юридически лица с нестопанска цел, оказват професионална, методическа, консултативна и техническа помощ на всички организации и дейности. Подпомагат изпълнението на публичните политики в социалната сфера.

Заложените средства за клубовете на пенсионерите и инвалидите са в размер на 30 000 лева, както и помощи за столетници в размер на 2 000 лв.

Тук са планирани бюджетни средства за до финансиране недостига по национални програми съгласно Закона за насърчаване на заетостта и проекти по Оперативни програми за временна заетост, Топъл обяд, Лични асистенти в размер 15 000 лв.

Община Смолян е задължена като работодател да осигурява работно облекло, лични предпазни средства, обслужване от фирми по трудова медицина и възстановяване на транспортните разходи на личните асистенти. Заложените суми за работно облекло, пътни разходи, инвентар и други са за сметка на собствените приходи.

Функция „Жилищно строителство, БКС, опазване на околната среда”- 9 666 494 лв.

Във функцията са разчетени средства за 9 666 494 лева, както следва:

- Управление, поддръжка и консумативи за улично осветление в размер на 778 900 лв.,
- Хоризонтална и вертикална маркировка 150 000 лв.,
- Зимно поддържане на улици по населените места в община Смолян 940 200 лв.,
- Ремонт и поддръжка на улици – 656 400 лв.
- Съфинансиране на оперативни програми – 778 834 лв.
- Други дейности по жилищно строителство, благоустройство и регионално развитие – 565 500 лв..

За дейност Чистота за 2025г. са предвидени разходи в размер на 5 796 660 лв.. Заложените приходи по тази дейност са 6 666 060 лв., планирани на база действащата Наредба за определяне и администрирането на местните такси и цени на услуги в Община Смолян, от който се приспадат

отчисленията по чл.60 и чл.64 от Закона за управление на отпадъците в размер на 869 400 лв.

Функция „Почивно дело, култура, религиозни дейности”

В тази функция са обезпечени следните дейности:

- ❖ Спортен календар в размер на - 120 000 лв.,
- ❖ Средства за спортни клубове – 120 000 лв.,
- ❖ Средства за ФК РОДОПА – 200 000 лв.
- ❖ Управление, стопанисване и поддръжка на спортна инфраструктура 591 600 лв.,
- ❖ Културен календар – 220 000 лв.,
- ❖ Средства за издръжка на Обреден дом – 130 000 лв.,
- ❖ Средства за управление и стопанисване на културна и туристическа инфраструктура – 220 900 лв.,
- ❖ средства за фонд работна заплата, осигурителни вноски и издръжка на ФА „Родопа“ и Духов оркестър в размер на 493 892 лв.

като общият размер е 2 096 392 лв.

На лице е необходимост от допълнителен финансов ресурс, с който да се осигури ФРЗ и осигурителни вноски на допълнителните щатни бройки към ФА „Родопа“ и на Духов оркестър.

Функция „Икономически дейности и услуги”

Планираният бюджет в тази функция е в размер на 3 320 300 лева.

От тази функция се финансират фонд работна заплата, осигурителни вноски, други възнаграждения и издръжка на:

- ❖ Строителство, опазване на околната среда и стопанисване на горите 44 000 лв.;
- ❖ Програма „Туризм“ 180 000 лв.;
- ❖ Целевите средства за зимно поддържане са в размер на 828 500 лв.;
- ❖ Поддръжка на общинска пътна мрежа 887 000 лв.;
- ❖ Поддръжка на общинската собственост 378 000 лв.;
- ❖ Техническо обслужване и устройство на територията 55 000 лв.;
- ❖ Приходи от местни данъци и такси и Счетоводство на общинска администрация 31 500 лв.;
- ❖ Организационно - техническо и административно обслужване 25 300 лв.;
- ❖ Намаление на карти за пътуване на ученици 100 000 лв.;
- ❖ Амбулатория за безстопанствени животни 76 800 лв.;

- ❖ Техническо обслужване 138 000 лв.;
- ❖ Транспорт и пътища 146 300 лв.;
- ❖ Младежки дейности 30 000 лв.;
- ❖ Международен младежки обмен 23 000 лв.;
- ❖ ОКОЦ – Планетариум с астрономическа обсерватория 376 900 лв.

Средствата за капиталови разходи на община Смолян за 2025 година са в размер на 55 388 800 лв., от тях 4 688 800 лева Целева субсидия, Средства за капиталови разходи по Инвестиционна програма 50 000 000 лв. и 700 000 лева Собствени бюджетни средства.

ОЧАКВАНИ РЕЗУЛТАТИ.

Резултатите които се очакват от прилагането на Проекта на бюджет на Община Смолян за 2025г. се свеждат до постигане на ефективно, ефикасно и законосъобразно разходване на средства, без просрочени задължения и висока събираемост на собствените приходи, залегнали в програмата за развитие на общината.

АНАЛИЗ ЗА СЪОТВЕТСТВИЕ С ПРАВОТО НА ЕВРОПИЙСКИЯ СЪЮЗ.

Предлаганият проект на бюджет на Община Смолян за 2025г., не противоречи на нормите от по висока йерархия и на европейското законодателство.

НИКОЛАЙ МЕЛЕМОВ
КМЕТ НА ОБЩИНА СМОЛЯН